

PATVIRTINTA

Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Vaivorykštė“
direktorius 2022 m. lapkričio 15 d.
įsakymu Nr. V-198

**PASIRENGIMO ĮTRAUKČIAI VEIKSMŲ ĮGYVENDINIMO
MARIJAMPOLĖS VAIKŲ LOPŠELYJE - DARŽELYJE „VAIVORYKŠTĖ“
2022–2024 METAIS PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pasirengimo įtraukčiai veiksmų įgyvendinimo Marijampolės vaikų lopšelyje – darželyje „Vaivorykštė“ (toliau – lopšelis – darželis) 2022–2024 metais planas (toliau tekste – Planas) yra parengtas siekiant sutelkti lopšelio – darželio pastangas kryptingai pasiruošti kokybiško ugdymo(si) ir kiekvieno vaiko ugdymosi poreikius atitinkančios pagalbos gerinimui.

2. Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija, Geros mokyklos koncepcija, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymais, „Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planu (toliau – Įtraukties planas), patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu V-1879 „Dėl pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. 1-224 „Dėl specialiosios tikslinės dotacijos mokymo lėšų dalies, tenkančios savivaldybei, apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Marijampolės savivaldybės „Pasirengimo įtraukčiai veiksmų įgyvendinimo Marijampolės savivaldybėje 2022-2024 metų planu“.

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ**

Geros mokyklos (2015) koncepcijoje įtraukusis ugdymas apibrėžtas kaip kokybiškas ugdymas kiekvienam mokiniui. Įtraukįjį ugdymą tikslinga sieti su personalizuotu kiekvieno mokinio ugdymu, atitinkančiu kiekvieno vaiko ugdymosi galias ir poreikius. Geroje mokykloje įtraukusis ugdymas apima ugdymo turinio, mokytojų rengimo, pagalbos mokiniui, mokytojui, mokyklai, vertinimo, ugdymo organizavimo sritis.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme akcentuojama, kad Lietuvoje įtraukusis ugdymas yra svarbiausias švietimo sistemos politinis siekis, o ugdymo prieinamumas – tai galimybė mokytis saugioje, tinkamoje edukacinėje aplinkoje, kurioje kiekvienas ugdomas pagal jo galimybes, poreikius bei polinkius.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatyme (2020 m. birželio 30 d. Nr. XIII-3268) patvirtinta politinė valia įgyvendinti įtrauktį, kaip vieną esminių švietimo sistemos principų. Švietimo sistema įpareigojama sudaryti sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.

Lopšelio-darželio „Vaivorykštė“ 2022–2024 metų strateginio plėtros plano tikslų – pagerinti švietimo paslaugų kokybę ir prieinamumą.

Švietimo pagalbos specialistai teikia pedagoginę psichologinę pagalbą vaikams ir mokiniam, taip pat jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokytojams dėl vaikų ir mokinių ugdymosi sunkumų, teikia specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniam, bei šiais klausimais konsultuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus, formuoja pozityvias visuomenės ir švietimo įstaigų bendruomenių nuostatas į SUP turinčius asmenis, teikia pagalbą ugdant ikimokyklinio amžiaus vaikus bei vertinant jų raidą.

Lopšelyje-darželyje dirbantys švietimo pagalbos specialistai bendradarbiauja ir palaiko ryšius su Marijampolės savivaldybės PPT, kuri siekia užtikrinti specialiųjų poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių asmenų ugdymosi veiksmingumą, psichologinį atsparumą teikiant reikalingą informacinę, ekspertinę ir konsultacinę pagalbą mokykloms ir mokytojams bei tėvams.

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> • Ugdymo įstaigoje veikianti Vaiko gerovės komisija; • Švietimo pagalbos teikimo sistema lopšelyje - darželyje; • Pagal poreikį didinamas mokytojų padėjėjų skaičius; • Lopšelio – darželio ir savivaldybės administracijos partnerystė; • Ugdymo įstaigoje vykdoma prevencinė veikla, įgyvendinamos SEU (socialinio emocinio ugdymo) programos. • Lopšelis-darželis veiksmingai tenkina pedagogų kvalifikacijos tobulinimo(si) poreikius; 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepakankamas tėvų įsitraukimas į ugdymo įstaigos gyvenimą; • Bendradarbiavimo ir įtraukties kultūros stoka švietimo bendruomenėse; • Švietimo pagalbos specialistų trūkumas; • Įstaigos aplinkos pritaikymas pagal universalaus dizaino principus; • Visuomenės ir tėvų pasirengimas priimti bendruomenės narį su specialiaisiais poreikiais; • Suasmeninto mokymo(si) praktikos diegimas; • Vadovavimas kiekvieno vaiko ugdymuisi.
GRĖSMĖS	GALIMYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> • Didėjantis mokinių, turinčių didelius ir labai didelius specialiuosius ugdymosi poreikius, skaičius; • Švietimo pagalbos specialistų trūkumas lopšelyje-darželyje • Didėjantis bendrojo ugdymo mokyklose besiuždančių pagal individualizuotą ugdymo programą skaičius 	<ul style="list-style-type: none"> • Vaiko gerovės komisijos veiklos stiprinimas; • Tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimas apie specialiuosius ugdymosi poreikius; • Visuomenės švietimas pagarbos ir tolerancijos, nediskriminavimo kultūros klausimais; • Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų tobulinimas, kolegialaus mokymosi ir bendradarbiavimo stiprinimas; • Kompetencijomis grįsto ugdymo turinio diegimas.

III SKYRIUS

PASIRENGIMO ĮTRAUKČIAI PLANO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

Tikslas – kryptingai pasirengti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui Marijampolės vaikų lopšelyje – darželyje „Vaivorykštė“ pagal kiekvieno vaiko ugdymosi galias ir poreikius, siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės bei rezultatų.

Uždaviniai:

1. Išsiaiškinti lopšelio-darželio pasirengimą priimti ir ugdyti mokinių įvairovę.
2. Stiprinti teigiamas nuostatas į įtrauktį lopšelyje-darželyje.
3. Plėtoti pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetenciją.
4. Pritaikyti ugdymo aplinkas ir priemones įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams.

5. Skatinti įtraukiojo ugdymo strategijas (ugdyme, projektinėje, patyriminėje, žaidybiniėje ir (ar) kt. veiklose), užtikrinant kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę bei sudarant sąlygas mokymosi savivaldumui.

Pasirengimo įtraukčiai priemonių planas

Priemonės	Terminas	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1 uždavinys. Išsiaiškinti ugdymo įstaigos bendruomenės pasirengimą priimti ir ugdyti įvairius ugdymosi poreikius turinčius vaikus.			
1.1. Kiekybinė situacijos analizė	2022–2024 m.	Vaiko gerovės komisija	Anketinė apklausa „Marijampolės vaikų lopšelio - darželio „Vaivorykštė“ pasirengimas priimti ir ugdyti įvairius ugdymosi poreikius turinčius vaikus“
1.2. Pasirengimo įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui įsivertinimas ugdymo įstaigoje	2023-04-01	Vaiko gerovės komisija	- Lopšelyje-darželyje atliktas veiklos kokybės įsivertinimas, parengta ataskaita ir paviėšinta bendruomenei - Atliktas tėvų (globėjų, rūpintojų) poreikių vertinimas. Duomenys panaudoti analizei, nustatant švietimo renginių poreikį
2 uždavinys. Stiprinti teigiamas nuostatas į įtrauktį lopšelyje-darželyje			
2.1. Informacinė kampanija, skatinanti toleranciją neįgaliesiems ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems asmenims, formuojant teigiamas nuostatas į įtrauktį švietime	2022–2024 m.	Administracija Vaiko gerovės komisija	- Kasmet bendruomenei suorganizuotas bent vienas švietimo renginys ir (ar) mokymai įtraukiojo ugdymo tema lopšelyje - darželyje - Medžiagos (Informacijos) įtraukties tema paruošimas ir viešinimas lopšelyje-darželyje - Socialinės akcijos bendruomenėje
2.2. Informacijos, susijusios su įtraukiojo ugdymu, viešinimas lopšelio-darželio interneto svetainėje	2022–2024 m.	Administracija Vaiko gerovės komisija	Lopšelio – darželio interneto svetainėje sukurta skiltis, kurioje pateikiama informacija apie įtraukiojo ugdymą
2.3. Tėvų (globėjų, rūpintojų) į(si)traukimo didinimas sprendžiant įvairių ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo klausimus	2022–2024 m.	Vaiko gerovės komisija	-Kasmet pagal poreikį tėvams (globėjams, rūpintojams) teikiamos konsultacijos mokinių ugdymo, pagalbos teikimo klausimais -Suorganizuotas 1 renginys per metus, skirtas tėvams (globėjams, rūpintojams) įtraukiojo ugdymo tema

3 uždavinys. Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų plėtotė			
3.1. Pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų kompetencijų plėtojimas ugdant įvairių ugdymosi poreikių turinčius mokinius	2022–2024 m.	Administracija	Suorganizuoti mokymai įstaigos pedagogams ir švietimo pagalbos specialistams apie įtraukįjį ugdymą ir universalios dizaino ugdyme principus
3.2. Mokytojų padėjėjų mokymai teikti pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams	2022–2024 m.	Administracija	Suorganizuoti mokymai mokytojų padėjėjams apie pagalbos teikimą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems vaikams
4 uždavinys. Ugdymo aplinkų ir priemonių pritaikymas įvairių ugdymosi poreikių turintiems vaikams			
4.1. Lopšelio – darželio aplinkos modernizavimas, ap(si)rūpinimas specialiosiomis mokymo ir techninėmis priemonėmis, skirtomis SUP mokinių ugdymui	2022-2024 m.	Lopšelio – darželio administracija	Lopšelyje – darželyje pagal poreikius ir galimybes įrengti sensoriniai kambariai, nusiramino erdvės, širmos ar kitos priemonės, skirtos SUP mokinių ugdymui ir integravimui, apsirūpinta mokymo ir techninėmis priemonėmis
5 uždavinys. Skatinti įtraukiojo ugdymo strategijas (ugdyme, projektinėje, patyriminėje, žaidybinėje ir (ar) kt. veiklose), užtikrinant kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę bei sudarant sąlygas mokymosi savivaldumui			
5.1. Ugdymo įstaigos susitarimai dėl pagalbos ir (ar) poveikio kiekvieno vaiko pažangai (pažangos sistemingas stebėjimas, analizavimas, reflektavimas, atsižvelgiant į individualias vaiko startines pozicijas, raidos galimybes ir kt.)	Nuo 2022 m.	Asmeninės mokinio pažangos ir asmenybės rūgties stebėjimo parengimo darbo grupė	Lopšelyje – darželyje sudaryta darbo grupė, kuri iki 2022 m. rugsėjo 1 d. pasirengia asmeninės mokinio pažangos ir asmenybės ūgties stebėjimo sistemą, ją įgyvendina
5.2. Pagalbos vaikui, pastoliavimo sistemos sukūrimas	Nuo 2022 m.	Lopšelio – darželio administracija Vaiko gerovės komisija	Iki 2024 m. rugsėjo 1 d. lopšelyje - darželyje susitariama dėl sėkmingo įtraukiojo ugdymo kokybės požymių ir sukuriama pastoliavimo sistema

5.3. Susitarimai dėl bendruomenės dalyvavimo ir aktyvaus įsitraukimo, siekiant kiekvieno vaiko įtraukties	Nuo 2022 m.	Įtraukties veiksmų įgyvendinimo lopšelyje–darželyje 2022-2024m. plano parengimo darbo grupė	Darbo grupė iki 2023 m. rugsėjo 1 d., pa(si)rengia planą, kuriame susitariama dėl pasirengimo įtraukiamam ugdymui uždavinių, priemonių ir aktyvaus bendruomenės įsitraukimo bei dalyvavimo pasirengime
---	-------------	---	--

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Planas įgyvendinimas atsižvelgiant į lopšelio - darželio turimas lėšas, Marijampolės savivaldybės biudžeto lėšas ir Europos Sąjungos fondų lėšas.

Pasirengimo įtraukčiai priemonių plano įgyvendinimo analizę ir vertinimą atlieka Marijampolės savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Marijampolės savivaldybės pedagoginė, psichologinė tarnyba, Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centras.

Planas ir visa kita su juo susijusi informacija skelbiama Marijampolės vaikų lopšelio – darželio „Vaivorykštė“ interneto svetainėje <http://www.vaivoryksteld.lt>
